ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 26 ΜΑΪΟΥ 2000
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ – ΕΚΦΡΑΣΗ – ΕΚΘΕΣΗ - ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ:

Η μικρή Κατερίνα, μαθήτρια της 6ης Τάξης Δημοτικού Σχολείου της Θεσσαλονίκης, περιέγραψε τη σχέση της με την τηλεόραση, στην ημερίδα την οποία διοργάνωσε στο Ζάππειο Μέγαρο το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων με θέμα «Η προστασία των ανηλίκων στα Οπτικοακουστικά Μέσα».

Η 12χρονη Κατερίνα βλέπει τηλεόραση τις καθημερινές δύο – τρεις ώρες την ημέρα και τις αργίες περισσότερο από τρεις ώρες και έχει να παρατηρήσει τα εξής: «το πρόγραμμα στα κανάλια γίνεται για τους μεγάλους παρ' ότι η πλειοψηφία των τηλεθεατών είναι παιδιά, ενώ απουσιάζουν παντελώς ειδήσεις για παιδιά ή τουλάχιστον να ενδιαφέρουν τα παιδιά». Μάλιστα είπε: «μας λένε τυχερά παιδιά. Κι όμως σε κάποιες άλλες εποχές τα παιδιά άκουγαν τα παραμύθια της γιαγιάς. Σήμερα οι γιαγιάδες προτιμούν την τηλεόραση».

Ένα μεγάλο πρόβλημα που έχει μάλιστα απασχολήσει τους τηλεθεατές, αλλά και το ΕΣΡ κατά καιρούς, είναι οι διαφημίσεις. «Οι εκπομπές διακόπτονται πολλές φορές από διαφημίσεις. Θα μου πείτε, λοιπόν, πως μπορείς με το τηλεκοντρόλ να αλλάξεις κανάλι. Εύκολο να το λες. Κι αν ακόμη αλλάξω κανάλι, δεν είναι σίγουρο πως θα βρω κάτι καλύτερο».

Οι διαφημίσεις μπήκαν στο στόχαστρο της 12χρονης Κατερίνας: «Το μεγαλύτερο ποσοστό των διαφημίσεων προσπαθούν να μας παραπλανήσουν και να μας κάνουν να πάρουμε διάφορα άχρηστα πράγματα. Αυτές οι διαφημίσεις σού κάνουν πλύση εγκεφάλου. Στη σημερινή εποχή η τηλεόραση προβάλλει περισσότερες διαφημίσεις παρά έργο. Υπάρχει και κάτι άλλο που με εκνευρίζει. Εκεί που βλέπεις μια ταινία και έχει μεγάλη αγωνία, βγαίνει κάποιος και σου λέει: «Τι προτιμάει ο πίθηκος; Κόκα Κόλα ή Πέπσι;». Φυσικά γνωρίζουμε ότι στον πίθηκο αρέσουν οι μπανάνες. Αλλά μέχρι να μάθουμε τι προτιμάει ο πίθηκος περνούν πέντε λεπτά και μετά διαφημίσεις, διαφημίσεις, διαφημίσεις. Και όταν τελειώνουν, πέφτουν οι τίτλοι της ταινίας και... η συνέχεια την επόμενη Τρίτη».

Η μικρή Κατερίνα στην περίπτωση που με ένα... μαγικό ραβδάκι γινόταν υπεύθυνη προγράμματος θα έριχνε το βάρος στα ντοκιμαντέρ, στον κλασικό αθλητισμό, στο «Καρουζέλ», στο «Μικρό σπίτι στο λιβάδι», στον άγνωστο κόσμο του Κουστό, στις κλασικές ταινίες του Ντίσνεϊ, ενώ δεν θα ήθελε να προβάλλονται από την τηλεόραση ταινίες θρίλερ, τα ριάλιτι σόου που δείχνουν δυστυχία και μιζέρια, παίζοντας με τον πόνο των ανθρώπων.

Αυτά που κυρίως έχουν τρομάξει τα παιδικά της μάτια είναι τα δελτία ειδήσεων: «Μία ώρα πριν εκφωνηθούν οι ειδήσεις αρχίζουν να διαφημίζονται με τρόπο που νομίζει κανείς ότι ήρθε η συντέλεια του κόσμου. Όμως με το να μας δημιουργούν καθημερινά ανασφάλεια, ανησυχία, φόβο και άγχος δεν νομίζουμε πως μπορεί να δικαιολογηθεί η ανάγκη τους να τους παρακολουθήσουμε. Διαφημίζονται από τους τηλε-παρουσιαστές οι βίαιες εικόνες των ειδήσεων με

έντονο ύφος, λες και μοναδικός τους στόχος είναι να μας τρομοκρατήσουν».

Η Κατερίνα έκανε κι άλλη μια παρατήρηση για τα δελτία ειδήσεων: «Οι παρουσιαστές παίρνουν μια τρομαγμένη μορφή κάθε φορά που πρέπει να μας παρουσιάσουν μια δυσάρεστη είδηση. Ίσως να θέλουν με αυτό τον τρόπο να μεγαλώσουν την ανησυχία μας. Οι λέξεις που χρησιμοποιούν όλοι για να κρατήσουν αμείωτο το ενδιαφέρον μας είναι: «συνταρακτικό», «αποκλειστικό», «σάλος», «αδίστακτοι», «ανατριχιαστικό», «άγριο», «ανησυχία», «τρόμος». Φυσικά, δεν φταίει το δελτίο ειδήσεων για όλα όσα άσχημα συμβαίνουν γύρω μας. Όμως καλό θα ήταν να προβάλλονταν και οι καλές ειδήσεις».

Από τον ημερήσιο τύπο, 25/5/2000

Ε.Σ.Ρ. = Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης.

ΘΕΜΑΤΑ

Α.: Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου χωρίς δικά σας σχόλια (70 – 80 λέξεις).

Μονάδες 25

Β.1.: Για καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα αρίθμησης της πρότασης και δίπλα την ένδειξη «*Σωστό*» ή «*Λάθος*», παίρνοντας υπόψη σας το νόημα του κειμένου.

α. Το πρόγραμμα στα κανάλια γίνεται για τα παιδιά.

β. Τα παιδιά – τηλεθεατές είναι τυχερά.

γ. Όλες οι διαφημίσεις σού κάνουν πλύση εγκεφάλου.

δ. Οι παρουσιαστές των ειδήσεων θέλουν με τον τρόπο που τις παρουσιάζουν να μας ανησυχήσουν.

ε. Καλό θα ήταν να προβάλλονται και οι καλές ειδήσεις.

Μονάδες 5

Β.2.: Αφού διαβάσετε προσεκτικά το δημοσίευμα που σας δόθηκε, δώστε του έναν τίτλο. Κατόπιν, εντοπίστε τις νοηματικές ενότητες και γράψτε στο τετράδιό σας την αρχή και το τέλος καθεμιάς δίνοντάς της τον ανάλογο πλαγιότιτλο.

Μονάδες 5

Β.3.: κλασικός, αμείωτο, αποκλειστικό, αδίστακτοι, ανατριχιαστικό.

Χρησιμοποιώντας καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις γράψτε από μία δική σας πρόταση, ώστε να φαίνεται η σημασία της λέξης. (Οι λέξεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε οποιοδήποτε γένος, αριθμό ή πτώση).

Μονάδες 5

Β.4.: Να δώσετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

πλειοψηφία, διαφήμιση, διακόπτονται, ανασφάλεια, έντονο, δυσάρεστο, ενήλικος, υπεύθυνη, αδίστακτοι, επόμενη.

Μονάδες 5

Β.5.: Να εντοπίσετε και να αντιγράψετε στο τετράδιό σας ένα σημείο του κειμένου που αποτελεί σχόλιο του δημοσιογράφου.

Μονάδες 5

Γ.: Να αναπτύξετε τις απόψεις σας για τις τηλεοπτικές διαφημίσεις και για τα δελτία ειδήσεων προβάλλοντας τα επιχειρήματά σας (έως 500 λέξεις).

Μονάδες 50